

Emnekode : Fri 101
Kandidatnr. : ~~4103~~ 4103
Dato : 13/05-2016
Ark nr. : 1 av 9

Oppgave 1

I planlegging og gjennomføring av undervisning, er det mange hensyn som må tas, vi må tenke gjennom Hva eleven skal lære, hvordan eleven skal lære det og hvorfor eleven skal lære dette.

I undervisningens hvordan beskriver vi hvilke metoder vi ønsker å bruke. Med utgangspunkt i gymslaget og friluftsliv faller vi ned på to ulike metoder: Induktiv- og deduktiv metode. Disse to er hovedkategorier, med flere mulige underpunkt. I utgangspunktet er de også ytterpunkter til hverandre. Med dette menes at det som er positivt og fremmende med den ene, er ofte negativt og hemmende for den andre. I undervisningen ønsker vi derfor å kombinere disse to, for å prøve å finne en gylden middelvei som gir eleven mest mulig læring på en best mulig måte.

Kort om de ulike metodene:

Den induktive metoden er en problemløsende metode. Her skal eleven i mest mulig grad finne frem til en løsning på egenhånd. Læreren har en veiledende rolle. Denne metoden gir ofte mange ulike løsninger. Eleven kan ofte også sitte igjen med større erfaring siden han/hun selv kom frem til løsningen, i stedet for å for eksempel bli forklart hvordan det skal

Emnekode : Fri 101
Kandidatnr. : 4103
Dato : 13/05-2016
Ark nr. : 2 av 9

Forts.
Oppgave 1

løses. Et negativt aspekt ved den induktive metoden er at den ofte er veldig tidkrevende.

Den deduktive metoden er mer konkret. Den brukes ofte når det er et gitt mål som skal nås og det er en bestemt løsning som foretrekkes. Læreren er instruktør og retleder elevene. Metoden er effektiv, da elevene fra start blir forklart "rett" løsning. Den kan også oppleves som mestrende da man fra starten av løser det lett og vil lett ha god progresjon. Metoden kan virke noe statisk da eleven i liten grad gis mulighet til å utforske selv, men hele tiden må rette seg etter instruktøren.

For å sette disse metodene inn i et mer praktisk aspekt ønsker jeg å gi to eksempler fra praksis det vi som gruppe var bevisst på metodevalget.

Eksempelene omhandler førstehjelp. På en stasjon skulle elevene lære om og øve på hjerte-lungeredning. Her ble den deduktive undervisningsmetoden brukt. Dette gjøres fordi metoden er effektiv, men viktigst av alt: for å sikre et korrekt lærings utbytte. Hjerte-lungeredning er med på å redde liv og det er derfor avgjørende at elevene lærer rett måte å utføre denne på. Målet er at elevene skal få et korrekt bilde av hvordan det skal utføres slik at de igjen

Emnekode : Fri 101
Kandidatnr. : 4103
Dato : 13/05-2016
Ark nr. : 3 av 9

Utfører det mest mulig korrekt dersom de skulle ha vært i en real situasjon.

På den andre stasjonen ble det brukt en mer induktiv innfallsvinkel. Her skulle elevene øve på å gjøre enkel sårforbinding. Elevene ble bedt om å tegne en fiktiv skade (frilattrelatert) mellom hånd og albue på hverandre (to og to), og deretter forbinde dette "såret" ved hjelp av sports-tape og bandasje (dopapir). Elevene har altså blitt gitt en case og må selv komme frem til en løsning. Så og si alle elevene klarte å forbinde såret på en ok måte, men ingen var like! Elevene kunne også lett gjengi hva de ville gjort annerledes om de skulle prøve igjen.

Den siste stasjonen kunne naturligvis også vært løst med et større innslag av deklarativ metode. Elevene kunne blitt vist og forklart hvordan de skulle gjøre det for så å prøve å "kopiere" "rett" måte. Ved å løse oppgaven som en case (problemløsende) må eleven tenke gjennom hvorfor den gjør som den gjør og får også direkte feedback på om det fungerer eller ikke. Læreren veileder og kan gi tips som: "er det stamt nok?" for å lede eleven frem til et godt resultat.

Emnekode : Fri 101
Kandidatnr. : 4103
Dato : 13/05 - 2016
Ark nr. : 4 av 9

- Oppgave 2
- Som veileder eller leder for en gruppe på tross, er det mange faktorer man må ta hensyn til. Det er derfor en fordel om man på forhånd tenker gjennom sitt sine valg, hvorfor man tar de valgene man gjør, og om man kan endre sine valg underveis.
- I pensum (Høygaard) skisseres en modell for gruppe utvikling. Den består av følgende fem kategorier: Forming, Norming, Storming, Performing og Adjourning. Trinnene utvikles en og en onganen, det vil si at man kan ikke hoppe rett til nr. 4 - Performing, man må gjennom de andre først.
- Det er liten tvil om at det er de to nettene i Snøhule som vil være mest krevende for gruppen. Ved å bevisst (som leder) velge å få de to overnattingsene på høyte først, vil man få mulighet til å komme lengre i gruppe utviklingen, og man får også tid og mulighet til å opparbeide seg ønskede normer og verdier. Enkle normer kan være at man har kontroll på eget utstyr, man hjelper til med felles oppgaver, de som ikke lager mat vasker opp osv.
- Ved å overnatte i høyte først får man også muligheten til å øke Samholdet, eller kohejonen

Emnekode : Fri 101
Kandidatnr. : 4103
Dato : 13/05 - 2016
Ark nr. : 5 av 9

Fortst.
Oppgave 2 i gruppa. Dette kan gjøres både gjennom fri aktivitet (kortspill, avslapping, sosialt samvær), men kan også økes gjennom levert aktivitet fra veilederens side. Dette kan være quiz, Praktiske oppgaver, konkurranse ol.

Sosial loffing er når man som individ senker innikten ~~i en~~ som ~~et~~ individ i en gruppe sammen lignet med å jobbe alene. Gruppas normer og verdier ~~er~~ er ofte et grense for hvor mye sosial loffing som oppstår. Et eksempel fra denne gruppa kan være at det er en person som ikke er med å lage mat, og når han/hun er ferdig spist, går rett i sofaen og slapper av. Som veileder kan man opette normer om at dette ikke er greit ~~ett~~ og stelt ved å snakke om det for før. Man kan også sette opp en liste over hvem som har ansvar for hva (frokost, oppvask, middag osv).

Der som man har klart å styre gruppeprosessen dit man ønsker, er sannsynligheten for at gruppa fungerer godt ute i snøhule høy. Bestigning av oppgaver og la hver enkelt gruppedeltaker ~~hvore~~ deltakende og ~~ta~~ ~~hvore~~ med å bestemme, vil virke positivt.

Det er også viktig å huske at ikke alt må være en dans på roser. Før man kommer til

Emnekode : Fri 101
Kandidatnr. : 4103
Dato : 13/05-2016
Ark nr. : 6 av 9

performing, alltså at gruppa er en vellykket fungerende enhet, kan man tre andre kategorier. Disse er preget av usikkerhet, man prøver å finne sin plass i gruppa (rolle) og det kan oppstå spenning og konflikter. At man kommer seg gjennom disse litt "tuffere" periodene er med på å styrke gruppa.

Vi har snakket om hvordan man får en vellykket fungerende gruppe på tur, gjennom normer, kohesjon og sosial løfting. Der som man velger å ikke fokusere på disse elementene vil man kunne få ulike holdninger og interesser innad i gruppa. Som igjen kan føre til at ikke alle får en god opplevelse. Eksempler kan være at man ikke kommer på tiden, man har ikke kontroll på eget utstyr, man bidrar ikke til fellesskapet (snohulegraving f.eks). Men som sagt finnes det en rekke tiltak man kan gjøre for å få en gruppe til å ha det hyggelig på tur.

Oppgave 3

Kunnskap er et vidt og åpent begrep. Filosofen har siden antikken gattet på en viten og kunne definere kunnskap fra det praktiske og inn i vitenskap og teorier. Vi ha i dag også mange andre innfallstrikker til kunnskap (uten om den filosofiske

Emnekode : Fri 101
Kandidatnr. : 4103
Dato : 13/05 - 2016
Ark nr. : 7 av 9

Forts
oppgave 3

I vårt pensum skiller vi hovedsaklig kunnskap inn i to kategorier: Teoretisk- og Praktisk kunnskap. Roginhang ~~beskriver~~ i sin artikkel forholdet mellom disse to ganske bra: En teori er noe vi betrakter, ser på. Mens det praktiske er noe vi gjør, handler eller utfører. Ut ifra dette uttagnet er det lett å skjønne hva slags kunnskap som vil være nytting for friluftslederen.

Blant de viktigste emnene under Praktisk kunnskap ligger Taus kunnskap. Polanyi var først ute med begrepet men også Wittgensten er en kjent mann innen fagfeltet. Taus kunnskap er kunnskap som ikke lar seg beskrive eksakt, det er bare noe man kan. Et konkret eksempel er en bilmekaniker i Danmark. Han hadde noen lærlinger de ble blandt de beste i landet, men læremesteren sa nesten aldri noe til dem.

Det er også eksempler på dette innenfor vårt fagfelt, friluftsledning. Aldri før har flere gått forter, og aldri før har tilgjengeligheten på teoretisk kunnskap vært større (bøker, studløse, varsom.no) Allikevell, med all denne teoretiske kunnskapen tilgjengelig, etterspør tindleledere / guider som aldri før. Hvorfor? De har erfaring! Man kan lese seg opp så mye man vil på Snøprofil, Snødekk og 30°, men har man ikke vært ute å ervert dette er det merke en utfordring. Hvor batt er 30°?

Emnekode : FRI 101
Kandidatnr. : 4103
Dato : 13/05-2016
Ark nr. : 8 av 9

Hva er skredfarlig terreng? Hvordan foker vi faretegn? Alle disse spørsmålene besvares i teorien. ~~For~~ Tindeveilederen har tatt en av de høyeste ~~*~~ Ser tittileringene som er innen guiding og innen disse er det et stort kran knyttet til praksis og timer i felt. Det er dette som gir erfaring. Når tindeveilederen sier, i dag må vi holde oss unna alle forventede sider, er det fordi han drar kjennet på faretegn, som ikke nødvendigvis lar seg beskrive. Dette er taus kunnskap!

Hvordan opparbeider man seg sin denne praktiske kunnskapen? I perioden skildres det i artikkelen til knute og viellen lærer i praksis hos en mester. Dette kan vi også trekke over til friluftsliv. Vi lærer noe teoretisk, men vi må ut og prøve og erfare. ~~Et~~ Forholdet mellom teori og praksis går ikke begge veier. Eksemplet med tindeveilederen viser det. Men at man kan noe praktisk øker sannsynligheten for at man kan gjengi det teoretiske. Eksempelvis å knytte knuter. Kan man knytte en knute kan man ofte forklare andre hva de skal gjøre. Men dersom ~~to~~ man har lest hvordan man skal knytte en knute er det ikke sikkert man faktisk klarer det.

Under taus kunnskap nevnte jeg Wittgensten. Han sa blandt annet følgende: "Den kyndige praktikerer handler ikke ut ifra et fast

Emnekode : Fri 101
Kandidatnr. : 4103
Dato : 13/05-2016
Ark nr. : 9 av 9

regelsett, men handler ut ifra erfaring!"

Detta kan illustreres med Snøhulebygging. Der som man over 10 vintre graver 10 Snøhuler, en hver vinter, er det nesten garantert at disse ikke er like. Man har sittet inne, tegnet og lært hvordan en Snøhule skal se ut og bygges, men den blir sjeldent like. Hvorfor? Fordi forutsetningene endres. Det kan være mer eller mindre snø, snøen kan være hardere/mykere, hellning og støkrelsen på skarelen er ulike. Å handle ut ifra et regelsett er dermed nesten umulig! Men for hver gang vi graver en Snøhule, vil vi bli en erfaring rikere, og vi vil stå enda bedre rustet neste gang.

I artikkelen til Koll snakkes det derfor om erfaringslære og læring gjennom erfaring. I praksis mener dette som at det er ikke hvor "rett" Snøhulen blir etter de teoretiske forestillingene som utgjør læringen, men veien frem til den er viktigst. Det tok kanskje mye lengre tid, det var vanskelig å bygge taket bra, men den ble fortsatt funksjonell. Den viktige læringen ligger i erfaringene vi gjør.